

Saksbehandler: Gerd Hvoslef
Arkivsaksnr.: 18/1219

Arkiv: 033

AKUTTBEREDSKAP I BARNEVERNET – INTERKOMMUNALT SAMARBEID

Vedlegg:

Vedlegg 1: Avtale om interkommunal barnevernvakt

Vedlegg 2: Foreløpig budsjett og kostnadsfordeling

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Kommuneloven § 28-1.

Barnevernloven § 1- 4.

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (BUF dir.), Akuttberedskap i barnevernet, tolkningsuttalelse, datert 11.06.2016.

Sammendrag:

Rådmannen foreslår at Øyer kommunestyre vedtar å inngå avtale om interkommunal barnevernvakt sammen med flere kommuner og med Ringsaker kommune som vertskommune. Avtalen trer i kraft fra 01.01.2019.

Saksutredning:

Akuttberedskap.

Det er den kommunale barneverntjenesten som har ansvaret for at barn som oppholder seg i kommunen får nødvendig hjelp og beskyttelse. Barneverntjenesten har dette ansvaret på dagtid, kveldstid og i helgene.

Barnevernloven stiller ikke konkrete krav til organiseringen av barneverntjenestens akuttberedskap. Barnevernloven stiller imidlertid krav til forsvarlige tjenester. Kravet til forsvarlighet gjelder tilsvarende for barneverntjenestens organisering og håndtering av barn som befinner seg i akuttsituasjoner utenom ordinær kontortid. Det gjelder for eksempel barn under akutt omsorgssvikt, ungdom i akutt rus, krise i pågående hjelpetiltak mv.

Kravet om tilstrekkelig beredskap til å håndtere akutte situasjoner for barn hele døgnet kom i en presisering i en tolkningsuttalelse fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir), datert 11.06.2016. Presiseringen kom med bakgrunn i forsvarlighetskravet som ble tilføyd i barnevernlovens § 1-4 i 2013.

Av tolkningsuttalelsen framgår bl.a. følgende:

«...kravet til forsvarlige tjenester i barnevernloven tilsier at alle kommuner må ha tilstrekkelig og riktig kompetanse tilgjengelig utenfor vanlig kontortid. Kompetansen kan være tilgjengelig i kraft av en bakvaksordning pr. telefon».....» En bakvaksordning

må være formalisert slik at noen faktisk har ansvar for å bidra med barneverntjenestens kompetanse, og samarbeide med andre hjelpeinstanser dersom det oppstår en alvorlig situasjon utenom kontortid. En ordning som baserer seg på at barnevernledere eller ansatte i varierende grad kan kontaktes på private telefonnummer i krisesituasjoner er ikke en forsvarlig organisering av barneverntjenestens akuttberedskap.»

Øyer kommune har ikke en forsvarlig akuttberedskap slik kravene er skissert i tolkningsuttalelsen. På bakgrunn av ovennevnte har barneverntjenesten de siste par årene vurdert ulike måter å møte forsvarlighetskravet på. Det har vært utredet et mulig samarbeid med Gausdal, Ringebru, Sør- Fron og Nord-Fron om ulike alternativer. Alle alternativer ble vurdert som kostnadskrevenne og arbeidsbelastende fordi heldøgns akuttberedskap er ressurskrevenne og krever høy kompetanse. Ringsaker barnevernvakt driftet av Norsk Folkehjelp, ble også forespurt i 2016/2017 (hvor bl.a. Lillehammer har vært tilknyttet), men Ringsaker barnevernvakt hadde ikke da mulighet til å påta seg flere oppgaver.

Høsten 2017 ble det fra Barne- og likestillingsdepartementet, presisert at private aktører ikke kan utøve offentlig myndighet på vegne av kommunen, det vil bl.a. si at akuttberedskap i barnevernet ikke kan ivaretas av private aktører. Det resulterte i at Ringsaker kommune, som hadde barnevernvakt i regi av Norsk Folkehjelp, måtte starte et arbeid for å få etablert en ny kommunal barnevernvaktordning. Dermed åpnet det seg en mulighet for Øyer og de øvrige kommunene i regionen til samarbeid med Ringsaker kommune.

Det er nå gjennomført informasjons- og samarbeidsmøte med Ringsaker kommune og aktuelle samarbeidende kommuner, og det foreligger et forslag til samarbeid om en interkommunal barnevernvakt hvor til sammen 14 kommuner ønsker å delta. Ringsaker kommune har sagt seg villig til å påta seg vertskommunesansvaret. De samarbeidende kommunene er følgende: Ringsaker, Engerdal, Trysil, Elverum, Åmot, Løten, Stange, Hamar, Lillehammer, Gausdal, Ringebru, Sør- Fron, Nord-Fron og Øyer.

Interkommunal barnevernvakt - vertskommunesamarbeid

Vertskommunesamarbeid er hjemlet i kommuneloven § 28-1. Denne saken gjelder administrativt vertskommunesamarbeid etter kommuneloven § 28-1 b. Hovedprinsippet er at kommunestyret i samarbeidskommunene delegerer myndighetsutøvelsen innenfor et gitt område til vertskommunen. Kommuneloven stiller krav om at det inngås en egen avtale om samarbeidet, og det er krav om hva avtalen skal inneholde. Forslag til avtale som tilfredstiller kommunelovens krav ligger vedlagt.

Det er vertskommunen som er ansvarlig for at tjenestene er faglig forsvarlige, men det er samarbeidskommunen som behandler eventuelle klager på vedtak som vertskommunen fatter.

Drift og samarbeid rundt interkommunal barnevernvakt inneholder mange underliggende problemstillinger som må løses. Det vil derfor bli utarbeidet en tilleggsavtale mellom vertskommunen og samarbeidskommunene som regulerer detaljene i samarbeidet. Denne avtalen benevnes tjenesteavtale og inngås på administrativt nivå.

Ringsaker interkommunale barnevernvakt planlegges som en avdeling i barneverntjenesten i Ringsaker kommune og lokalisert i samme lokaler som barneverntjenesten.

Barnevernvakten skal ha egen leder som er underlagt barnevernleder. Ansatte i barnevernvakten må kunne rykke ut både på kveld og natt. Barnevernvakten vil ha 2 ansatte på vakt for å ivareta sikkerheten. Når to ansatte er involvert, vil kvaliteten på de vanskelige avgjørelsene også sikres bedre.

Økonomi.

Ved vertskommunesamarbeid vurderes det som mest hensiktsmessig at barnevernvaktens utgifter fordeles mellom deltakerkommunene ut fra innbyggertall siste år (31.12). I samarbeidsmøte med Ringsaker og samarbeidende kommuner er det enighet om en utgiftsfordeling som innebærer at faste kostnader fordeles ut fra innbyggertall, men at ekstrautgifter på grunn av aktivering av bakvakt og ev. overtid faktureres det enkelte barns oppholdskommune. Budsjettet skal på forhånd være drøftet med alle samarbeidskommunene.

Det er utarbeidet et **forenklet foreløpig** budsjett med kostnadsdeling som ligger vedlagt. De totale kostnadene til drift av barnevernvakt for 14 kommuner med et innbyggertall på 179.350 er beregnet til kr. 8 603 723 inkl 5 % adm. kostnader. Øyer kommunes andel ut i fra innbyggertall er beregnet til en årlig kostnad på kr. 248.347,- (2017 tall). Oppstartskostnader i 2018 er beregnet til kr.23.769,-.

Vurdering:

Rådmannen har vurdert ulike alternativer for etablering av akuttberedskap. Det forslag til løsning som nå foreligger, synes både økonomisk og faglig å være det beste alternativet. Det er viktig at barn og unge som har behov for det sikres nødvendig hjelp hele døgnet, og barneverntjenesten må ha en akuttberedskap som tilfredsstillers forsvarlighetskravet. En interkommunal barnevernvakt med mange deltakerkommuner vil kunne bidra til god faglig standard og effektiv ressursutnyttelse. Eventuelle utfordringer knyttet til geografiske avstander og responstid har vært drøftet i barneverntjenesten. Geografiske avstander **kan** i enkelte situasjoner bli en utfordring, særlig ved samtidige hendelser. Samlet sett vurderes imidlertid fordelene med interkommunal barnevernvakt lokalisert til Ringsaker både faglig og økonomisk som langt større enn ulempene. Det er behov for en avtale som regulerer problemstillinger i samarbeidet utover det som ligger i den overordnede samarbeidsavtalen. Det forutsettes at en administrativ tjenesteavtale vil kunne sikre regulering av detaljer i samarbeidet.

Rådmannens forslag til innstilling:

Øyer kommunestyre vedtar samarbeidsavtale om drift av interkommunal barnevernvakt med Ringsaker kommune fra 01.01.2019, jfr. vedlegg 1.

1. Samarbeidet etableres som et administrativt vertskommunesamarbeid i medhold av kommuneloven § 28 1-b med Ringsaker kommune som vertskommune, jfr. vedlegg 2.
2. Rådmannen gis fullmakt til å underskrive samarbeidsavtalen.
3. Kostnader til drift av den interkommunale barnevernvakten, beregnet til kr. 250.000, pr. år, innarbeides i årsbudsjettet for 2019 og i økonomiplanen for perioden 2019 - 2022. Oppstartskostnader beregnet til kr. 25.000 for 2018, forutsettes dekket innenfor eksisterende budsjetttramme.

Ådne Bakke
Rådmann

Gerd Hvoslef